

Detalje ved et hus i Ribe.

Image: Teodora Bovadzhieva

Genoplivning af den levende fortid: Et interview med Teodora Boyadzhieva om Colours of Ribe-projektet

Af Marcus Johns

I hjertet af Danmarks historiske by Ribe udfolder der sig en fængslende rejse ind i fortiden. Teodora Boyadzhieva, en dygtig konservator af vægmalerier og staffelimalerier på Konserveringscenter Vejle, står i spidsen for denne indsats. Hun er en del af et ambitiøst projekt kaldet »Colours of Ribe«, som søger at afdække den rige, levende historie, der er skjult i byens arkitektoniske arv.

Q: Teodora, kan du fortælle os lidt om dig selv?

A: Naturligvis! Jeg hedder Teodora Boyadzhieva, og mit speciale er konservering af vægmalerier og staffelimalerier. Jeg arbejder på Konserveringscenter Vejle, hvor jeg er involveret i forskellige konserveringsprojekter, herunder det fascinerende Colours of Ribe-initiativ.

Q: Hvad handler Colours of Ribe-projektet om?

A: Colours of Ribe-projektet er en udforskning af den historiske brug af farver på træfacaderne på Ribes

gamle huse. Vi analyserer pigmenterne fra forskellige perioder, især renæssancen og barokken, for at forstå, hvordan disse valg kan sammenlignes med dem i andre historiske byer i Danmark og Europa. Projektet er et samarbejde mellem museumsinspektører, arkæologer, forskere, arkitekter og konservatorer, som alle arbejder sammen om at genskabe et historisk korrekt billede af byens farvepalet.

Q: Hvad er din rolle i dette projekt?

A: Min rolle er, sammen med min kollega Michael Højlund Rasmussen, at analysere de prøver, vi indsamler, og gøre de videnskabelige data tilgængelige og forståelige for et bredere publikum. I maj besøgte vi Museum Vests magasiner for at indsamle prøver fra seks arkitektoniske træelementer. Vi udtog omhyggeligt flager, indlejrede dem i harpiks og polerede dem derefter til detaljeret undersøgelse. Vores opgave er at omsætte disse videnskabelige resultater til meningsfuld indsigt i historiske pigmenter og deres anvendelse.

Q: Hvilke udfordringer er I stødt på indtil videre?

A: En af de største udfordringer er at sikre problemfri kommunikation mellem specialister fra forskellige områder. Hver ekspert har sin egen unikke viden, og det kan være svært at integrere den i et sammenhængende projekt. Derudover involverer processen omfattende dataindsamling og -fortolkning, som både skal være nøjagtig og tilgængelig for offentligt engagement. Vi står også over for tekniske udfordringer, når vi skal analysere flere farvelag og forvitrede prøver.

Q: Hvordan bidrager kemisk analyse til projektet?

Theodora Boyadzhieva

A: Kemisk analyse er afgørende for at identificere de specifikke pigmenter, der blev brugt i fortiden. Hvis man f.eks. finder titaniumhvid i en prøve, afslører det, at malingen er påført efter 1923. Men det kan være vanskeligt at analysere flere lag, især når de er blandet eller forvitret. Avancerede spektroskopiske metoder hjælper os med at differentiere og studere disse lag effektivt.

Q: Hvilke teknikker bruger I til disse analyser?

A: Vi anvender forskellige sofistikerede teknikker ved hjælp af de faciliteter, vi har til rådighed på SDU, Kiel Universitet, Newtec Engineering A/S og *Heimdal-arkæometri*. De omfatter røntgenfluorescens- og Raman-spektroskopi, SEM-EDX og multispektrale analyser. Vi håber også at kunne bruge røntgendiffraktion og nano-infrarød spektroskopi i fremtiden. Hver metode giver en unik indsigt i pigmenterne og deres historiske kontekst.

Q: Hvad er dine forhåbninger til resultatet af Colours of Ribe-projektet?

A: Jeg er optimistisk med hensyn til projektets potentiale. Ved at undersøge flere huse og sammenligne vores resultater med andre historiske steder håber vi at kunne give en omfattende forståelse af Ribes historiske farver. Ud over de tekniske resultater er jeg begejstret for at arbejde med så anerkendte fagfolk og fremme samarbejdet på

tværs af landegrænser. I sidste ende er det vores mål at øge lokalsamfundets forståelse af deres bys levende historie og gøre disse opdagelser alment kendte.

Colours of Ribe-projektet tegner til at blive et rigt billedtæppe af historiske opdagelser, der bringer fortiden til live og forbinder nutiden med Ribes farverige arv.